

opstaae det Spørgsmaal, om det ikke er mistrospøssigt, hvad der endnu staaer tilbage af det, som de have ønsket som Lovens Indhold, men, skjøndt der er skeet en saadan Imødekommen, og skjøndt vi ved denne ere blevne enige om Sagens Realitet, er der ikke desto mindre nu opstaaet en anden Uenighed mellem os. Der er nemlig opstaaet Uenighed om, hvorledes vi skulle tage Sagen til Behandling. Men, medens jeg altsaa saaledes paa den ene Side maa konstatere, at der endnu stedse er en bestemt Uenighed imellem os, der særligt have haft Loven under Drøftelse, troer jeg dog, det er nødvendigt paa den anden Side bestemt at fremhæve klart og tydeligt for Enhver, at Uenigheden dog ikke er saa stor, som maastee mange ærede Medlemmer kunne mene. Der er nemlig for det Første Enighed i alt Væsentligt, hvad Lovens Realitet angaaer, og der er dernæst ogsaa Enighed om — hvis jeg maa bruge dette Udtryk — det Reelle i det Formelle; der er nemlig Enighed mellem Fleertallet og Mindretallet om at vende tilbage til den Form, som var den, hvorunder Lovforslaget i sin Tid blev indbragt her i Thinget, og under hvilken det senere her blev vedtaget, inden det sendtes til Landstinget. Det, der nu kun er Uenighed om, er dette, om man skal vende tilbage til den oprindelige Form, uden videre, eller om man først skal gjøre det efter at have taget en Beslutning som den, der her foreligger fra Fleertallets Side. Jeg skal tillade mig at udtale, at jeg for mit Bedkommende idetmindste ikke vilde kunne gaae ind paa den foreliggende Beslutning, selv om jeg, hvad jeg ikke har — men det skal jeg siden udvilde, — havde den Opfattelse, som er gjort gjældende af Udvalgets Fleertal. Saavidt jeg kan see, er jo den Opfattelse gjældende hos Fleertallet, at der her foreligger et Tilfælde, hvor der ganske vist ikke er skeet noget Directe mod Grundloven, men dog er skeet Noget, som man kan have alvorlig Frygt for i Fremtiden væsentlig vil berøre Folkethingets grundlovmæssige Stilling. Hvis jeg havde denne Opfattelse, vilde jeg sige, at jeg aldeles ikke kunde stemme for Beslutningen, thi i saa Tilfælde maatte jeg ligesom stemme imod Loven. Jeg

troer nemlig ikke, at der her foreligger et Tilfælde, hvor man kan sige: Een Gang er ingen Gang; jeg troer tværtimod, at her foreligger et Tilfælde, hvor man maa sige: Een Gang er altid. Man kan sige: Een Gang er ingen Gang, naar den Handling, man udøver een Gang, foretages enten ganske eller tildeels ubevidst; men, naar man foretager en Handling efter fuldt Overlæg og med fuld Bevidsthed om, hvad følger den vil kunne have, eller ialfald troer at være sig dette fuldt bevidst, saa kan jeg ikke see Andet end, at een Gang er ikke ingen Gang, men: Een Gang er bestandig. Jeg siger altsaa, at, selv om jeg stod paa det Standpunkt, hvorpaa Udvalgets Fleertal staaer, vilde jeg ikke kunne stemme for Beslutningen, og jeg skal efter denne mere personlige Erklæring tillade mig at begrunde, hvorfor jeg, og, som jeg er overbeviist om, ogsaa den øvrige Deel af Mindretallet antager, at det Standpunkt, som Fleertallet indtager, ikke er rigtigt, og jeg skal da i det, jeg i saa Henseende vil anføre, nærmest holde mig til den Motivering, som er fremsat i Erklæringen, til hvilken den ærede Ordfører ogsaa i dette Dieblisk indskrænkede sig til simpelt at henviser.

Det Første, som Fleertallet mener at skulle være Tilfældet med Hensyn til Loven, som den foreligger for os fra Landstinget, er, at den skulde være, som der siges, „et i sit Grundvæsen aldeles nyt Forslag“. Lovforslaget skulde være blevet, som man siger, et i sit Grundvæsen aldeles nyt Forslag. Det vil med andre Ord sige, at det skulde være blevet saaledes forandret, at det bør betragtes som et nyt Lovforslag og følgelig gennemgaae de tre grundlovmæssige Behandlinger. Jeg troer nu ikke, at dette er rigtigt, og jeg formener, at, naar man seer skarpt paa de Grunde, som anføres derfor, ville disse vise sig ikke at kunne opretholdes. Den ene Grund troer jeg, det er aldeles indlysende ikke kan holde Stik, den nemlig, at Loven er bleven forandret fra at være en varig Lov til kun at være en Lov, som skal gjælde for een Gang. En saadan Indskrænkning kan jo aabenbart ikke berøre Loven paa en saadan Maade, at den derved kan siges at være bleven en anden